

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecătorii – Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, prin care
se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03
aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Pavalachi Marcel Ștefan,

*născut la 18 aprilie 1974, originar din r-nul Orhei și
domiciliat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 3, ap. 2.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 07 mai 2014 - pînă la 17 mai 2014 (instanța
de fond);*
- 2. de la 04 iunie 2014 - pînă la 02 iulie 2014,
de la 23 decembrie 2014 – pînă la 03 aprilie 2015
(instanța de apel);*
- 3. de la 18 august 2014 – pînă la 25 noiembrie 2014
(dispusă rejudecarea cauzei),
de la 12 iunie 2015 – pînă la 27 octombrie 2015
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură
penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 mai 2014,
pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală,
Pavalachi Marcel a fost condamnat în baza art. 362 ¹ alin. (3) lit. a) Cod penal
la 750 unități convenționale, echivalentul a 15 000 lei, cu privarea de dreptul
de a ocupa anumite funcții și exercita activități legate de migrațiune pe un
termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Pavalachi
Marcel în perioada de timp a lunilor noiembrie 2013 - 20 ianuarie 2014,
împreună cu persoane nestabilite de către organul de urmărire penală,
urmărind scopul obținerii direct a unui folos financiar din organizarea intrării

și șederii ilegale pe teritoriul altor state a cetățenilor Republicii Moldova, a creat în prealabil, pentru comiterea infracțiunii menționate (organizarea migrației ilegale), o reuniune stabilă de persoane în componența lui Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, repartizând rolurile între membrii acestei reuniuni.

În aceeași perioadă de timp, persoana nestabilă de către organul de urmărire penală, dirijând activitatea grupului criminal organizat de el, a împărțit și coordonat rolurile infracționale între membrii acestuia, urmărind scopul organizării intrării și șederii ilegale pe teritoriul Italiei și altor state membre ale UE, prin perfectarea și respectiv cu folosirea documentelor oficiale false.

Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală din cadrul grupului criminal organizat, exercitau rolul de intermediari între potențialii emigranți ilegali și conducătorul grupului criminal organizat.

În perioada de timp, noiembrie 2013 - ianuarie 2014, Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală din cadrul grupului criminal organizat, fiind conduse și organizate de către conducătorul grupului criminal organizat, au găsit potențialii imigranți, au acumulat de la ei setul de acte primare necesare pentru confecționarea documentelor false, în temeiul cărora ulterior urmau să fie solicitate vize de intrare și ședere pe teritoriul Italiei, de asemenea au cerut și au primit sume de bani în mărime de 2000 Euro.

Pentru a reda un caracter legal solicitărilor de vize de intrare și ședere pe teritoriul Italiei, persoane necunoscute, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pavalachi M. și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, folosind actele primare obținute de la potențialii imigranți de către Pavalachi Marcel și alte persoane, confecționa în circumstanțe nestabilite documente oficiale false cum ar fi pașapoarte a cetățenilor României, a certificatelor de căsătorie a României, a certificatelor de reședință pe teritoriul Italiei și a buletinelor de identitate a Italiei.

După confecționarea documentelor oficiale false, persoanele din prima verigă, din care făcea parte și Pavalachi Marcel, transmiteau setul de acte necesar pentru solicitarea vizelor potențialelor migranți pentru a fi depuse la Ambasada Italiei în Chișinău, instructându-le totodată referitor la posibilele

întrebări în cadrul convorbirii cu reprezentanții ambasadei.

Ulterior, un oficial al Ambasadei Italiei în Chișinău nestabilit de către organul de urmărire penală, care făcea parte din cadrul grupului criminal organizat avea rolul de a facilita verificarea actelor depuse și eliberarea vizelor solicitate.

Astfel, Pavalachi Marcel, aflându-se în mun. Chișinău, aproximativ la începutul lunii noiembrie 2013, acționând în cadrul grupului criminal organizat în prealabil și condus de către o persoană nestabilită de către organul de urmărire penală, întru realizarea intențiilor infracționale de organizare a intrării și șederii ilegale a lui Nasalciuc Vadim pe teritoriul Italiei și urmărind scopul obținerii a unui folos financiar în sumă de 2000 Euro, conform unui plan dinainte elaborat și rolului care i-a fost atribuit, s-a întâlnit cu Nasalciuc Vadim pe str. Bănulescu Bodoni din mun. Chișinău, în apropierea pieții de flori.

În cadrul întâlnirii menționate, Pavalachi M., acționând în vederea realizării intențiilor infracționale ale grupului criminal organizat și conform rolului ce i-a fost repartizat a solicitat și a primit de la Nasalciuc Vadim copiile actelor de identitate a acestuia și anume copiile certificatului de naștere, certificatului de căsătorie, a buletinului de identitate și în original pașaportul de uz extern.

Apoi, întru atingerea scopului infracțional, persoanele nestabilite de către organul de urmărire penală care acționau în cadrul grupului criminal organizat, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pavalachi M., în circumstanțe nestabilite au confecționat un set de acte false pe numele lui Nasalciuc Lilia (soția lui Nasalciuc Vadim) și anume: pașaportul românesc cu nr. 051451900, certificatul de căsătorie românesc seria CG nr.297738, un formular de tip B cu seria EMC-10027584, certificatul de reședință italian eliberat pe numele tui Nasalciuc L., precum și buletinul de identitate italian pe numele acesteia, la care a fost anexată copia pașaportului de uz extern al cetățeanului RM, perfectat pe numele lui Nasalciuc Vadim.

În continuare, Pavalachi M., acționând în scopul realizării planului infracțional al grupului criminal și anume de organizare a intrării și șederii ilegale pe teritoriul Italiei a lui Nasalciuc Vadim, i-a transmis acestuia setul de acte false, precum și l-a informat despre eventualele întrebări și răspunsuri

care pot fi adresate în cadrul interviului la ambasada Italiei din Chișinău, totodată, indicându-i acestuia să declare că motivul solicitării obținerii vizei este reintegrarea familiei.

Nasalciuc Vadim, acționând conform instrucțiunilor dinainte primite de la Pavalachi Marcel, a depus setul de acte false, anterior primite tot de la ultimul la Ambasada Italiei în Chișinău, în scopul obținerii vizei de intrare și ședere pe teritoriul statului respectiv.

În procesul verificării actelor prezentate pentru obținerea vizei de către reprezentanții Ambasadei Italiei la Chișinău s-a constatat că certificatul de reședință italian eliberat pe numele lui Nasalciuc L., precum și buletinul de identitate italian pe numele acesteia sunt false.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Pavalachi Marcel să fie condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere și de a exercita activități legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare, pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea apelului a invocat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond n-a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care prin acțiunile sale a atentat la ordinea stabilită pentru eliberarea unor documente de o deosebită importanță, la procedura de intrare și ședere pe teritoriul unui stat a persoanelor care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestuia, domeniu care contribuie în mod semnificativ la stabilitatea statului, precum și în raport cu riscul de a transforma săvârșirea migrațiunii ilegale în îndeletnicire. Consideră, că aplicarea de către instanța de fond a unei pedepse mai blânde, decât cea solicitată de către procuror, este una nefondată din motivul neatingerii scopului prevăzut la art. 61 Cod penal și anume cauzarea anumitor lipsuri și restricții ale drepturilor persoanei vinovate. Totodată, instanța nu a luat în considerație că inculpatul anterior a fost judecat de mai multe ori pentru comiterea faptelor similare, fiindu-i aplicate pedepse sub formă de amendă. În pofida faptului, că antecedentul penal este stins, însă aceasta denotă că Pavalachi M. nu și-a făcut concluziile respective, continuând activitatea sa criminală, săvârșind o nouă infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței atacate.

5. Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Pavalachi M. în săvârșirea infracțiunii imputate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului, just a încadrat în drept acțiunile lui, circumstanțe care nici nu se contestă.

De asemenea, instanța a conchis că măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, precum și de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care este caracterizat pozitiv la locul de trai și serviciu, recunoașterea vinei și căința sinceră, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă, pedeapsă în limitele sancțiunii art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că solicitările procurorului privind aplicarea în privința inculpatului a pedepsei închisorii pe un termen de 5 ani, este una mult prea aspră și neproportională faptei comise, prin urmare nu pot servi temei pentru schimbarea pedepsei inculpatului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Consideră, că instanțele judecătorești incorect au apreciat circumstanțele cauzei și anume persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv și faptul că antecedentul penal este stins, considerând posibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă.

Aceste circumstanțe sunt insuficiente pentru stabilirea pedepsei în coraport cu împrejurările cauzei, iar aplicarea pedepsei mai blânde, nu va restabili echitatea socială, corectarea inculpatului, prevenirea din partea acestuia, precum și a altor persoane de noi infracțiuni. În cadrul examinării

cauzei nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că, nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa închisorii, cu atât mai mult că prin sentințele anterioare i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă, astfel, nu a fost atins scopul principal și anume ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv educativ, ulterior inculpatul săvârșind infracțiuni analogice.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea soluției, instanța de recurs a menționat că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de procuror în apel, care urma să verifice și să se expună asupra individualizării pedepsei inculpatului, care a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni contra autorităților publice și a securității de stat, ținându-se cont că această infracțiune a fost săvârșită de grupul criminal organizat.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2015, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de procuror.

9. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Pavalachi M. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

La stabilirea pedepsei, instanța a menționat că instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Astfel, instanța a reținut că Pavalachi M. a comis o infracțiune gravă, nu are antecedente penale, este la o vârstă tânără, fiind încadrat în câmpul muncii, lipsa circumstanțelor agravante.

Prin urmare, luând în considerație scopul pedepsei penale, caracterul și gradul de pericol social al faptei instanța de fond corect a ajuns la concluzia că

corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă, rațională și echitabilă fără izolarea lui de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de amendă.

Totodată, instanța a conchis că pedeapsa amenzii este mai rezonabilă, deoarece va fi suplinat bugetul de stat, iar aplicarea închisorii, contrar va supune statul la cheltuieli suplimentare.

Astfel, pedeapsa de 5 ani închisoare, solicitată de procuror, instanța a considerat că este exagerat de aspră și neproportională faptei comise, stabilind că cea numită de instanța de fond (sub formă de amendă 750 unități convenționale) își va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și altor persoane.

10. Împotriva hotărârii judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea cerințelor recurentul menționează faptul că instanțele ierarhic inferioare la aplicarea pedepsei nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite de Codul penal, precum și de faptul că în cadrul examinării cauzei, instanța de recurs ordinar a ajuns la concluzia că nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că, nu este rațional ca inculpatul Pavalachi M. să nu execute pedeapsa închisorii, cu atât mai mult că prin sentințele anterioare i-a fost stabilită pedeapsa amenzii, dar nu a fost atins scopul principal și anume, că sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv – educativ, ulterior inculpatul săvârșind infracțiuni similare.

Astfel, în cazul în care instanța de recurs a casat decizia instanței de apel în partea pedepsei, consideră inadmisibilă aceeași soluție în procedura de rejudecare prevăzută la art. 436 CPP, cînd indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii pentru instanța de apel.

11. Asupra recursului declarat nu a fost depusă referință.

12. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Drept temei pentru recurs procurorul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel

pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Partea acuzării critică decizia contestată în partea stabilirii pedepsei inculpatului, apreciind-o prea blîndă, prin urmare, Colegiul penal lărgit va analiza motivele recurentului în privința hotărîrii instanței de apel referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

În speță, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărîrii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, cu modificările ulterioare, unde, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: dacă pedeapsa a fost individualizată și respectiv, just aplicată, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În conformitate cu prevederile art. 436 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărîrii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, au fost ignorate la rejudecarea cauzei.

Astfel, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

din 25 noiembrie 2014, s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel fiind semnalizat următorul moment: - „să asigure aplicarea măsurilor mai aspre de pedeapsă față de inculpat, care a fost adus în fața instanțelor, pentru comiterea unei infracțiuni contra autorităților publice și a securității de stat, ținându-se cont că această infracțiune a fost săvârșită de grupul criminal organizat. Astfel, nu au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei ... pedeapsa aplicată fiind prea blândă și în consecință ilegală, neechitabilă și nejustificată”.

La rejudecarea cauzei de către instanța de apel a rămas aceeași situație de fapt care a existat la soluționarea recursului, însă necățînd la cele menționate s-a adoptat o soluție de menținere a sentinței, prin care Pavalachi Marcel a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal *la amendă în mărime de 750 unități convenționale*, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de migrație pe un termen de 4 ani.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel a sfidat indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii, repetînd pedeapsa stabilită anterior, sub formă de amendă.

Mai mult, la pct. 19 a deciziei Curții de Apel din 03.04.2015 unde se conține informația despre soluția adoptată de către instanța de recurs din 25.11.2014 prin care s-a dispus rejudecarea cauzei în instanța de apel, nici nu este specificat motivul rejudecării cauzei și indicațiile instanței de recurs.

Totodată, Colegiul penal reține că, instanța de apel în decizia sa, la pct. 44 a constatat că, „inculpatul Vlas Dorina a comis infracțiunea imputată și că acțiunile lui Vlas D. au fost corect calificate ...”, necățînd la faptul că cauza penală a fost examinată în privința lui Pavalachi M., prin urmare, decizia contestată este viciată și în partea motivării concluziei privind încadrarea acțiunilor inculpatului, care nu corespunde cu persoana condamnată.

Sub acest aspect instanța de recurs reține, că instanța de apel rejudecînd cauza, n-a respectat prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, care sînt obligatorii pentru instanța ce rejudecă cauza, astfel că aceasta n-a îndeplinit indicațiile instanței de recurs și, ca urmare, recursul procurorului urmează a fi admis.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecători.

La o nouă judecare a cauzei, instanța de apel urmează să țină cont în mod obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, de cele expuse în prezenta hotărîre, să înlătore erorile admise, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și în recurs, să țină cont de momentele expuse în decizia Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2014 și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art. 414, 417, 419 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui *Pavalachi Marcel Ștefan* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 26 noiembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun